

Rovaniemen kaupunki kiittää Lapin hyvinvointialuetta lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa:

Talouden tasapainottamisen tarve on selkeä ja hyvin perusteltu. Hyvinvointialueiden talouden tasapainottaminen on merkityksellistä koko julkisen sektorin rahoituksen näkökulmasta. Uudistamalla toimintaa pyritään turvaamaan tulevaisuuden palvelut ja henkilöstön saatavuus.

Palveluiden tarjonnassa ja järjestämisessä on huomioitava Rovaniemen suhteellinen koko. Maakunnan asukkaista Rovaniemellä asuu runsas kolmannes ja lasten ja nuorten osuus on vielä suurempi. Kun sekä kaupungin että hyvinvointialueen palvelut ovat toimivat, myös palvelujen vaikuttavuus ja kustannustehokkuus saavuttavat todennäköisemmin molemmin puolin hyvän tason.

Rovaniemen kohdalla myös väestörakenne poikkeaa merkittävästi muuhun Lappiin verrattuna. Lasten ja nuorten osuus on muuta Lappia huomattavasti suurempi. **Korjaavan toiminnan ja hoidon lisäksi on hyvä huomioida riittävät ennakoivat ja ennalta ehkäisevät palvelut erityisesti lasten ja nuorten palvelujen osalta.**

Hyvinvointialueen talouden kestävä sopeutuksen edellytyksenä korostuu hyvinvointialueen ja kuntien välinen yhteistyö. **On vaikeaa nähdä, että säästötoimien täysimääräisiä vaikutuksia voitaisiin toteuttaa ilman, että hyvinvointialueen ja kuntien välillä on hyvä ja tasapuolinen keskusteluyhteys ja myös molemminpuolinen aito tahto tehdä hyvää yhteistyötä.** Hyvinvointialueen ja kuntien palvelut täydentävät monilta osin toisiaan ja säästötoimia toteutettaessaan yhteensovittamista ei tulisi unohtaa.

Sopeuttamisohjelman kärjet ovat asianmukaisia. Kuten sopeutusohjelmassa on todettu, rakenteellisten toimenpiteiden lisäksi tarvitaan myös nopean aikavälin toimia, joiden kustannusvaikutukset toteutuvat jo toimintavuoden aikana. Mitä nopeammin rakenteellisia toimenpiteitä saadaan toimeenpanoon, sitä suurempi on niiden kumulatiivinen vaikutus.

Palvelurakenteen keventämisen kärjet ovat asianmukaisia. **Rovaniemellä on toimeenpanon yhteydessä lisättävä palveluasumisen paikkoja ja asumispalvelujen tuottamisessa on huomioitava myös yksityiset toimijat.** Ikäihmisten laitoshoidon purettaessa on varmistettava riittävä palveluasumisen määrä ja rakenne. Laadukkaan kotihoidon varmistaminen edellyttää, että hoitohenkilöstöä on riittävästi ja henkilöstön rakenteeseen saadaan joustavuutta. Myös kuntouttavaan toimintaan on kiinnitettävä riittävä huomiota.

Lastensuojelun sijoitusten määrän vähentäminen edellyttää riittäviä ennakoivia palveluja sekä riittävää yhteistyötä kaupungin palvelutuotannon kanssa.

Raskaimpia sosiaalipalveluita karsittaessa on huomioitava riittävät korvaavat palvelut.

Terveydenhuollon integraation ja hoitoketjujen kärjet ovat asianmukaisia. Erityistä huomioita on kiinnitettävä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon integraatioon ja perusterveydenhuollon panostuksiin. Myös sosiaalipalvelujen ja terveystalujen integraatioon panostaminen on erityisen tärkeää. Kahden keskussairaalan työnjaosta on sovittava ja sopimus tulee toimeenpanna mahdollisimman pian. Terveystalujen osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin sekä muutoinkin kohderyhmän palveluiden riittävyyteen. **Yhteistyötä kaupungin palvelutuotannon kanssa on hyvä näiltäkin osin kehittää. Hyteyhteistoimintaa kuntien kanssa on vahvistettava. Työllisyyden hoitoon vaikuttavia sote-palveluita on säästöistä huolimatta tuotettava siten, että ne tukevat kuntien työllisyyden hoitoon liittyviä tehtäviä ja työllisyyden paranemista.**

Palvelun järjestämistavan valintaan liittyen toimenpiteet ovat kattavia ja asianmukaisia. Soteuudistuksen yhteydessä yksityiset palveluiden tuottajat nostivat kohtuuttomasti hintoja mm. palvelusetelitoimintaan liittyen. Hinnoittelua tulisi saada kohtuullistettua. Myös eri tuotantotapojen kustannuksista tulisi tehdä riittävä vertailu.

Palveluiden verkosto ja tilat kärjen kohdalla digitalisaation vahva hyödyntäminen edistää myös osaltaan palveluverkkoratkaisuja. Palveluverkkoon liittyen on huomioitava palvelutarve ja palvelun vaikuttavuus. Kaupunki ei hyväksy esitystä tilavuokrien alentamisesta sen hyvinvointialueelle vuokraamien tilojen osalta.

Henkilöstön ja organisaation osalta on tärkeää, että vuokratyövoiman ja ostopalvelujen osuutta pyritään vähentämään ja omaa tuotantoa lisäämään.

Logistiikan ja sen keskittämisen osalta on hyvä huomioida volyymit, joka on edellytys keskittämisetujen saavuttamiseksi.

Hankintojen osalta on hyvä huomioida hankintoihin liittyvät yhteistyömahdollisuudet mm. kuntien kanssa. Olemassa olevat sopimukset on tarkoituksenmukaista käydä lävitse, jotta epäedulliset sopimukset voidaan korvata.

Sopeuttamisohjelman toimeenpanon yhteydessä on välttämätöntä tehdä toimenpiteiden riittävä vaikutusten arviointi. Samoin kuntalaisten ja eri sidosryhmien osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet on varmistettava toimeenpanon suunnittelussa.